

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: *Csökkenet a tejfelhozatal.*

Forrás: *Ap. Ujság.*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1917"

Személy

Helyszám

Csökkenet a tejfelhozatal.

(Ma lépett életbe az új rendelet. — A főváros érdeke és a vajarak. — A földművelésügyi minisztérium álláspontja. — Megváltoztatják a rendeletet.)

— Saját tudósítónktól. —

Ma lépett életbe a Közélemezési Hivatalnak a vajarak szabályozása tárgyában a napokban kibocsájtott 98/1917. számú rendelete, a mely eredetileg a főváros siralmas tejjelátásán akart javítani. Mielőtt regisztrálnák a rendelet következtében beállott új helyzetet, el kell mondanunk néhány szóval ennek a rendeletnek a megszületését is. A rendelet megjelenése előtt illetékes helyen tanácskozások voltak, a melyeken képviseltette magát a főváros tanácsának közlemezési ügyosztálya is. A főváros részéről *Folkusházy* tanácsnok, *Vajna* tanácsjegyző és *Sztankovics* főjegyzői jelleggel felruházott polgármesteri titkár vettek részt. A főváros kiküldöttei mindvégig azt hangoztatták a földművelésügyi kormány kiküldöttével szemben, hogy csak a vajarak szabályozása segíthet a mai helyzeten és csak ez növelheti a tejhivatal felállítására óta napi 170.000 literrel napi 100.000 literre csökkent tejfelhozatait.

A Közélemezési Hivatal vezetője nem volt ugyan a főváros álláspontján, azonban teljesítette a főváros kiküldötteinek kérését, tekintettel arra, hogy a speciálisan pesti bajokon akart segíteni. Ki is bocsájtották a rendeletet, a mely az ár tekintetében nem tesz különbséget belföldi és külföldi vaj között és olyan árat állapít meg, a mely a főváros élelmiszer-vállalatára előnyös ugyan, ellenben nem alkalmas arra, hogy a helyzeten bármennyire is segítsen. Már a rendelet első napján is meg lehet állapítani, hogy a *tejjelhozatal a fővárosba, ha nem is jelentéktelen, de mégis csökkent* és a ki a viszonyokat alaposan ismeri, az előre látja azt is, hogy ez a csökkenés a jövőben még

inkább észrevehetőbb lesz. Hogy miért? Egész egyszerűen azért, mert a vidékről senki sem küldi fel a tejet Budapestre, hanem vaját készít abból, lévén így lényegesen nagyobb a nyeresége.

Legjobban illusztrálja ezt az állításunkat a következő számítás:

Száz liter tejből átlagban négy kilogramm vaját és tíz és fél kilogramm túrót lehet készíteni. Marad ezenfelül a termelőnek még mintegy ötven liter savója és írója, a mit szintén értékesíthet. Ha tehát a termelő és a nagykereskedő közötti forgalomban megállapított 11 korona 60 filléres vajarat vesszük a számítás alapjául, kapjuk a következő eredményt:

100 liter tejből a termelő kiárul: 4 kg. vaját, kilogrammonként 11.60 koronáért, 46 korona 40 fillér, 10½ kg. túrót, kilogrammonként 2.— koronáért, 21 korona, 50 liter savót és írot, literenként 4 fillérért, 2 korona 50 fillér, vagyis bevesz összesen 69 korona 90 fillért, mivel pedig száz liter tej nagyban eladási ára a termelő részéről — természetesen a maximális árat érve ez alatt — 50 korona, az új vajrendelet az eddigi állapotot úgy változtatta meg, hogy a mai naptól kezdve a *termelő literenként husz fillérrel kap többet a tejtől, ha abból vaját csinál, mintha azt tejnek eladja.*

Ilyenformán most már érthető, hogy miért lesz kevesebb tej ezután Budapesten.

Mindezekről a bajokról tudomása van már a földművelésügyi minisztériumnak is, a melynek köréből kapjuk a következő érdekes felvilágosítást.

— A minisztérium is képviseltette magát azokon a tanácskozásokon, a hol a tejfelhozatal emelése és ezzel kapcsolatban a vaj árának szabályozása képezte a tárgyalás anyagát. Ugy tudom, hogy a minisztérium képviselője nem helyeselte a főváros megbízottainak az álláspontját, mivel azonban a főváros képviselőjében megjelent urak állandóan a főváros tarthatatlan helyzeté-

vel hozakodtak elő, a Közélemezési Hivatal elfogadta a főváros előterjesztését és így született meg a hivatkozott 98—1917. számú rendelet. Ennek a rendeletnek a hibái — a hogyan mi azt előre láttuk — máris mutatkoznak és hamarosan szükség lesz arra, hogy a rendeletet egy másikkal pótolják. Előrelátható volt ugyanis, hogy a *vajtermelés emelkedni fog és ezzel szemben a tejfelhozatal csökken.* Bizonyos, hogy ezt az állapotot ezzel a rendelettel — a melynek hibáiért, hangsúlyozom, nem a Közélemezési Hivatal, hanem a főváros felelős — megváltoztatni nem lehet, hanem valami jobb, okosabb dolgot kell kitalálni. Hallottam már olyan megoldásról is, hogy *különbséget kell tenni a belföldi és a hozzánk importált külföldi vaj ára között és a belföldi vaj árát feltétlenül 7—8 koronában kellene megállapítani.* Ez esetben a termelő csak 40—50 fillért kapna egy liter vajnak feldolgozott tejért, nem lenne tehát érdemes neki a vajtermelését most fokozni, a tejet tejnek adná el, a mi nyomban megjavítaná a helyzetet. Igaz hogy a vajfelhozatal valamivel kisebb lenne, azonban ma, teje nagyobb szükség van, mint vajra, meg aztán vajszükségletünk tekintélyes részét, mondhatnám 85—90 százalékát, fedezi egyébként is a külföldi import.

Kérdésünkre informátorunk, a kinek jól értesültségéhez nem fér kétség, kijelentette még, hogy már néhány nap mulva megjelenik egy másik rendelet, a mely a mostani hibákat kiküszöböli és a mely alkalmasint jobban fogja javítani a helyzetet. Érdeke ez a változás nemcsak a fővárosnak, hanem a vidéknek is, mert ma a *vidéken még a budapesti áraknál is drágább a tej* és alig lehet tejet kapni, mindenki vaját csinál belőle.